Løg-þingis Bókin,

innihaldandi þad,
er giørdist og framfór
fyrir
Løgþingis-Réttinum,
Arid 1800.

Leirárgørdum vid Leirá, 1800.
Prentud á kostnad Islands almennu Uppfræding-
ar Stiptunar,
af Factóri og Bókþryckjara G. J. Schagfjord.

Num. I.

Annó 1800 þann 8da Júlí, var í Vice-Løgmannanna S. Stephensens og B. Grøndals nærveru, og undir þeirra Præsidíó, sett almennilegt Løgþing í Reykjavíkur Kaupstad, og útnefndir eptirskrifadir Løgréttumenn:

Ur Gullbringu-sýslu:
Ejvindur Jónsson.

Ur Árness-sýslu:
Einar Olafsson og Vernhardur Gunnarsson.

Ur Kjósar-sýslu:
Loptur Þorkéllsson.

Ur Borgarfjardar-sýslu:
Ólafur Pétursson.

Num. II.

Vóru svo upphrópadir málspartar, og mætti Sýslumadur S. Petursson, og framlagdi eitt Dócúment, stýlad til Hrá. Stiptamtmanns O. Stephánssonar, frá bóndanum Sæmundi Jónssyni á Krossi í Lundareykjadal, dat. 25ta Martsí þ. á. hvarinni sá sídstnefndi beidist: ad sér mætti skickast Sýslumadur S. Petursson, sem Talsmadur í fyrihafandi máli. Uppá þetta bref er sídstnefnds Sýslumanns Authórisatión skrifud, ad framfylgja málinu, bóndans Sæmundar vegna. Authórisatiónin er dáterud 30ta Martsí 1800. Því næst framlagdi Aktor eina Løgþingis-rettar stefnu útgefna af Løgmanni Grøndal, dat. þann 15da Maí sídstl., hvar med innstefnast til þessa Rettar Sýslumadur J. Espólín: 1.) til ad sjá skjøl í Rett løgd. 2.) Til ad heyra ákjærur í móti hans, í þessu svokallad Hor-máli, afsagda Hjeradsdómi; og ødrum hans Dómara adgjørdum. 3.) Til ad framkoma med løgmætar varnir og tilsvar. 4.) Ad þola, ad nefndur Hjeradsdómur med hans præliminaire Interlocutorio verdi med endilegum Løgþingis-rettar dómi upphafinn, undirkenndur, og óeptirrettanlegur metinn. 5.) Standa til retta til straffs og bóta fyrir nefndann Dóm og Dómara adgjørdir, og 6.) ad svara málskostnadi, til Sæmundar Jónssonar, svo vel fyrir Hjerads- sem þessum Løgþingis-retti, med fleiru. Vegna Prócess-mátans er einnig innstefndur sókn-

sóknari málsins í Hieradi, Jón Jónsson á Sturlu-reykjum. Ad þessi stefna se løglega byrt, ad løgheim-ili Sýslumanns J. Espólíns, og konu hans af þeirri sømu riktug Copía meddeild, þann 7da Júní sídstlidna, vitna 2 undirskrifadir stefnu-vottar. Ad hún einnig se byrt Jóni Jónssyni á Sturlureykjum, þann sama dag, hafa adrir tveir stefnuvottar vitnad med sinni und-irskrift. Til ad hneckja þessari stefnu, hefir Sýslumad-ur J. Espólín sendt til þessa Rettar eitt bref, dat. 3ja hújús, hvarí hann assegir ad mæta í þessu máli, vegna þess, ad enginn viss dagur se í stefnunni tiltekinn; beidist uppá þessa krøfu ad falla megi Rettarins Inter-lokutorium, hvørt ef ecki gángi eptir hans óskum, hót-ar hann strengilega frá því sama ad appellera. Sýslu-madur S. Petursson svarar svo: ad þad ángri Actor, opinberlega ad heimska Sýslumann J. Espólín, þar hann í stefnunni er tilkalladur á tilsettum tíma, sem er fastsettur vid løg og Forordníngar ad skuli vera frá 8da Júlí; hjer hafi hann stadid vel í fyrra, og til Rettar-ins hafi hann innleverad sitt prótest, viti hann því bædi dag og stad; því prótesterar Aktor, ad hans Exceptión antakist, en álitist fyrir útflugt med ofurlítillri Kiendelse, eptir Forordn. af 3ja Júní 1796. Uppá þessara begg-ja hlutadeigenda ástædur var eptirfylgjandi Interlokuto-rium assagt.

J innsendu bréfi til þessa Réttar, dat. þann 3ja þ. m., hefir Sýslumadur J. Es-

pólín gjørt þá Exceptión, ad hann ecki vilji mæta, eptir honum gefinni stefnu, í þessu svo nefnda Hor=máli, til ad forsvara hans þar í genginn dóm þann 12ta Nóv. nærstl. af þeirri orsøk: ad enginn viss dagur sé tilsetinn á hvørjum hann koma egi fyrir þennann Rétt, og beidist þess vegna, ad sá sami vilji úrskurda, hvørt hann sé þar til skyldugur edur ecki, en lætur þar hjá Réttinn vita: ad hann frá þessum hans úrskurdi vilji appellera, ef hann ecki verdi sér samdóma. Rétturinn svarar honum: ad hann, eptir þeirri nú framløgdu stefnu, sé skyldadur ad koma til Løgþíngisins i Reykjavíkur Kaupstad á løgsettum tíma, ad forsvara dóm hans í Hor=málinu. Hvørr þessi løgsetti tími sé, kann ecki Rétturinn ad efast um, ad Sýslumadur J. Espólín þeckt hafi, og honum þeckja bar, því heldur sem hann hótar, ad koma einhvørntíma seint á Løgþíngid í ár, til ad forsvara hans dóm, og med appell frá þessu Interlócútorió. Þad tilskyldar hann því, sem rétt stefndann, ad framkoma hér med allt hans forsvar í þessu máli, undir fullar lagasecktir, ef út af ber. Málid skal þess vegna strax hafa sinn framgáng,

gáng, en endilegur Løgþíngis-dómur í því mun áqvarda, hvørnig Sýslumadur J. Espólín fyrir þessa ómerkilegu Exceptión, og ønnur ad henni lútandi stórkostleg ordatiltæki, verdur álitinn.

Sýslumadur Espólín var af Rettinum þrisvar upphrópadur, mætir ecki. Því næst framlagdi Aktor, Sýslumadur S. Pétursson, Prócess og dóm genginn í þessu máli á Lundi í Lundareykjadal, þann 12ta Nóvembr. sídstl., eptir hvørjum Sæmundur Jónsson á Krossi og Gudrún Þorsteinsdóttir, kona hans, eiga ad borga til Gunnars fødur Lopts, sem úr Horunum skal dáid hafa, 40 lód sylfurs; í málskostnad til Jóns á Sturlureykjum 4 rdli., til Sýslumanns sjálfs 4 rdli., og fyrir flækjur í málinu 10 rdli. til fátækra, og þaradgunki standa opinberar skriptir; þessi dómur og Prócess merkist lit. D. Hier eptir framlagdi Sýslumadur S. Pétursson innlegg af 1ta þ. m., sem inniheldur málsins ásigkomulag, frá því þad byrjad var og til nálægs tíma, þad var fyrir Rettinum upplesid og markad lit. E. Enn nú framlagdi Aktor innlegg, í hvørju hann í 3ur póstum náqvæmlega leitast vid, ad útlista þessa máls ásigkomulag, þad er daterad þann 2ann þ. m. og upplesid fyrir Rettinum, áteiknast lit. F. Seinast framleggur Sýslumadur S. Pétursson innlegg, er med ser færir hans fullkomnu Rettar-krøfu í þessu máli, sem er: ad dómur Sýslumanns J. Espólíns verdi af þessum

Retti ad ollu leiti upphafinn, en bóndinn Sæmundur Jónsson á Krossi fríist fyrir idæmdum sektum og skriptamálum. Þannig skapada sök innlætur Aktor til fullkomins dóms, en geymir sér þó frekara tilsvar, ef hvarum sýnist þurfa. Þetta innlegg er skrifad þann 3ja Júlí þ. á. og upplesid teiknast med G. Endilega krefst Aktor, ad dómur framfari í þessu máli, eptir Løgþíngis rettar stefnunnar innihaldi; en Retturinn geymir sér ad fyritaka málid undir fullkominn dóm, til þess á morgun e. m., ef ske mætti ad Sýslumadur J. Espólín innan þeirrar tídar kynni kominn ad verda til Løgþíngisins.

Ut supra.

Grøndal.

Num III.

Þann 9da Júlí s. m. settist í Løgþíngis-Rettinn Løgmadur St. Stephensen, mætti þá bóndinn Ejólfur Jónsson frá Látrum í Bardastrandar-sýslu, og framlagdi vegna Sýslumanns M. Ketilssonar Hrg. Stiptamtmannsins Authorisatión af 23ja Decembr. 1799, til ad innstefna til upphafníngar tveimur af Sýslumanni O. Vídalín þann 30ta April 1798, afsøgdum Hjeradsdómum, milli hjónanna Ejólfs Jónssonar og Þórunnar Þorláksdóttur, áhrærandi þeirra skilnadar skilmála, til þessa Løgþíngis-rettar; Authorisatiónin upplesin nót. lit. A. Þar næst framlagdi sami bóndi Uppreisníng í málum

um þessum, útgefna af Hra. Landfógeta Finne, vegna Hra. Amtmanns Víbes, hún upplesin áteiknast lit. B. Þar næst var framløgd Løgþíngis-rettar stefna af 21ta Februárí þ. á. undir hendi og signeti Løgmanns St. Stephensens, hvar med stefnast til ad mæta fyrir þessum Løgþíngis-retti: 1.) Sýslumadur í Bardastrandar-sýslu O. Vidalín, til ad forsvara sína, þann 30ta Aprílis 1798, afsagda dóma yfir bóndanum Eiólfi Jóns-syni frá Látrum, heyra þá báda af þessum Løgþíngis-retti upphafda, og standa fyrir þá til retta. 2.) Bóndinn Ejólfur Jónsson frá Látrum vegna Prócess-málans; stefnan upplesin áteiknast lit. C. Prócessar og dómar í þessum málum gengnir og afsagdir ad Flatey á Breidafirdi þann 30ta Aprílis 1798, vóru upplesnir. Í ødrum dóminum er bóndinn Ejólfur Jónsson á Látrum dæmdur ad betala 1rdl. Courant til fátækra í sveit hans Eyja-hrepp á Breidafirdi, en í hinum er sami madur dæmdur til ad betala 6 rdli. 64 ßa. Danskt Cour. í konúnglegann sakeyri, án þess Dómarinn tilgreint hafi, uppá hvørn grundvøll þetta dæmt se, ne þad af Prócessunum og dómunum sjáist; þeir upplesnir nót. litt. D. E. Innlegg var framlagt frá Sýslumanni M. Ketils-syni af 25ta Júní nærstlidna, hvarí hann uppástendur: ad bádir dómar Sýslumanns O. Vidalíns verdi a þessum Løgþíngis-retti kollkastadir, þar þeir á engum løgum grundadir seu; ser verdi tildæmdir 10 rdlr. fyri

kostnad sinn og ómak ad innstefna þeim, og Sýslumadur O. Vídalín álitist ad maklegleikum, fyrir medhøndlun þessarar sakar; en Ejólfur frikenníst fyrir øllum penínga útlátum, en njóti þarámóti sanngjarnlegs betalíngs fyrir ómak sitt, tæríngu og kostnad; innleggid upplesid nót. lit. F. Sýslumadur O. Vídalín, þrisvar upphrópadur, mætir ecki, og útsettst því þessi sök til nærstkomandi Pridjudags, edur þess 15da hújus.

Num. IV.

Sama f. m. vóru upphrópadir málspartar úr nordur og vestur Løgdæminu, og mætti enginn, var því frá Rettinum gengid. Ut supra.

St. Stephensen.

Num. V.

Sama e. m. præsíderadi í Løgþíngis-Rettinum Løgmadur B. Grøndal, og eptirspurdi: hvørt Sýslumadur J. Espólín, sem fengid hafdi frest í gjær til þessa eptirmiddags, ad forsvara hans gengna dóm í Hor-málinu úr Borgarfjardar-sýslu, væri til Løgþíngisins kominn? hvartil allir Løgrettumenn svara: ad þad enn þá ecki se; er honum því af þessum Retti ad sídustu frestur gefinn, ad gegna nefndu máli, Laugardaginn þann 1 ta þ. m.

NUM.

Num. VI.

Vóru svo upphrópadir málspartar úr sudur og austur Løgdæminu; og mætti enginn.

Num. VII.

Sama eptirmiddag var upplesid Bestallings-bréf fyrir Stúdíósus Svein Pálsson, ad vera Landchirúrgus i Vestur-Skaptafells-, Ráng-árvalla- og Arneß-sýslum, samt á Vestmann-eyjum, dat. Friderichsbergi þann 4da Octóbr. 1799.

Num. VIII.

Þann 10da Júlí s. m. settist i Løgþíngis-Rettinn Løgmadur B. Grøndal, og kom fram fyrir sama bóndinn Eiríkur Sveinsson á Ási í Holtum, sem sækjandi i því híngad stefnda svo kallada Próventu-gjafar eda Testamentis-máli úr Rángárvalla-sýslu, á móti bóndanum Arngrími Teitssyni á Berustødum, og Sýslumanni V. Thórarinssyni, sem Dómara þessa máls i Hjeradi. Sækjandinn Eiríkur Sveinsson, qvedst núngannveginn ad þessu sinni geta neitt vid málid gjørt, til ad framfylgja því, þared hans setti Talsmadur, Sýslumadur G. Ketilsson, hjá hvørjum øll til þessa máls framqvæmdar heyrandi Dókument frá sinni sídu sen geymd, se ókominn; bidur þessvegna: ad Retturinn vilji unna

ser

ser frests til nærstkomandi mánudags, og verdi þá Sýslumadur S. Ketilsson ecki kominn híngad til Lögþíngisins, qvedst hann vilja falla frá þeirri híngad útteknu stefnu í Testamentis-málinu yfir Sýslumanni V. Thórarinssyni og bóndanum Arngrími Teitssyni. Vegna þessara sídastnefndu er heldur enginn fyrir þenna Rett í dag kominn. Sá af Eiríki Sveinssyni umbedni frestur til þess 14dá þ. m. er honum gefinn. Ut supra.

Grøndal.

NUM. IX.

Þann 12ta Júlí, s. m. settist í Rettinn Lögmadur B. Grøndal, og eptir gefnum fresti Sýslumanninum J. Espólín til þessa dags, ad forsvara hans dóm í Hormálinu úr Borgarfjardar-sýslu, var sami Sýslumadur, þar hann enn nú ecki mætir fyrir Rettinum, þrisvarsinnum uppkrópadur og mætir ecki; honum er því í 3ja og sídasta sinni af Rettinum frestur gefinn til nærstkomandi mánudags ad svara til þessa máls. Aktor þess, Sýslumadur S. Petursson kresst, ad dómur í málinu framfari, en Retturinn heldur ser til þeirrar strax nefndu tídar í tjedu efni.

NUM. X.

Sama s. m. framkom fyrir Rettinn Sýslumadur S. Petursson med Authorisatión frá Hra. Stiptamtmanninum

inum O. Stephánssyni, til, eptir beiðni Sýslumanns V. Thórarinssonar, að gegna því máli, vegna hvörs hann se til þessa Løgþingis-Rettar í ár innstefndur; Authorisátiónin er dat. þann 11ta þ. m. og upplesin áteiknast lit. A. Því næsi framlagði Sýslumaður S. Petursson óverificeraða Copíu af stefnu bóndans Eiríks Sveinssonar á Asi, hvarmeð: 1.) hans Próventu-maður Arngrímur Teitsson á Berustøðum innkallast híngað, til að viðstanda og uppfylla þann milli þeirra gjørða Contrakt og skilmála, dat. Berustøðum þann 29ða Maí 1795. 2.) Talsmaður Arn_ríms, Jón Philippusson á Breckum til að forsvara hans Aktión móti Eiríki Sveinssyni í þessu máli, og 3.) Sýslumaðurinn V. Thórarinsson til að forsvara hans Dómara aðgjørðir og dóm, genginn á Þjóðólfshaga þann 3ja Augústi 1798. Stefna til allra þessara er útgefin af Løgmanni Grøndal þann 8ða Janúarí síðstliðinn. Eptir þessari stefnu mætir Jón Philippusson vegna bóndans Arngríms og konu hans Margretar Thómásdóttur, sem vegna Prócess-mátans einnig var híngað stefnd. Þessi stefnu-kopía var fyrir Rettinum upplesin, og merkist með lit. B. Fyrir hønd Sýslumanns V. Thórarinssonar framboður sig Sýslumaður S. Petursson, vill, sem reiðubúinn, svara til sakarinnar, og erklærar, að hans Principal hier búinn beðið hafi, frá þeim 8ða hújus, en reserverar sitt uppástand

til

til løgsetts týna mót stefnandanum fyrir 2 þings-af-glapanir, kost og tæríngu í 2 ár, samt adrar uppástandandi bætur, fyrir ránga máls-sókn; allt eptir frekari fyrir Retti giörandi máls-útlistun. Jón Philippusson framlagdi því nærst Hra. Stiptamtmanns O. Stephánssonar Authorisation, til, eptir beidni bóndans Arngríms Teitssonar ad tala hans máli, þegar Próventu-gjafar sökin kiæmi fyrir Løgþingis-Rett. Þessi Authorisatión er dat. þann 11ta Júlí 1799, upplesin merkist med lit. C. Jón Philippusson framlagdi því nærst Løgþingis-Rettar Contra-stefnu undir hendi og figneti Løgmanns Grøndals, dat. 26tá Mai sídstlidna, hvar med Arngrímur beidist: ad 1.) Eiríkur Sveinsson stefnist til ad forsvara, ad hann hafi gabbad sig med Løgþíngis-Rettar stefnu; til þessa Løgþíngis nærstáslidid ár, hvør stefna daterud se þann 6tá Nóvembr. 1798. 2.) Til ad bevísa ad Arngrímur nockurntíma hafi vid hann samid og undirgengist nockurn løglegann Próventu-gjørning. 3.) Til ad forsvara allann hans umgáng í tiedu máli, m. fl. Seinast beidist hann, ad Sýslumadur V. Thórarinsson mætti einnig híngad innkallast, til ad þola, ad dómi hans í þessu máli, verdi, sem ofvægdarsømum umbreytt. Ad stefnan se ollum vidkomendum auglýst, ber hennar uppáskrift med ser; hún fyrir Rettinum upplesin merkist lit. D. Ad sídustu framkemur Jón Philippusson med innlegg, dat.

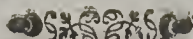
8da þ. m., ſem inneheldur hans máls útliſtun í þeſſari Próventu-gjafar ſøk, og krøfu hans í þeirri ſømu; það fyrir Rettinum uppleſið markaſt lit. E. Meira framfærdu hvørki Sýſlumadur S. Petursſon ne Arngríms talsmadur Jón Philippusſon málinu vidkomanda í þetta ſinn, og þareð hvørki þeſs ſækjandi Eirikur Sveinsſon ne hans Talsmadur Sýſlumadur G. Ketilsſon eru hjer nú á Løgþinginu, ſvo heldur Retturinn ſig til þeſs Eiriki gefna freſts, að framfylgja ſtefnu hans, þángað til þann 14da nærſtkomandi. Ut ſupra.

Grøndal.

NUM. XI.

Þann 14da Júlí, ſ. m. ſettiſt í Løgþingis-Rettinn Løgmadur Grøndal, og vildi byrja með framqvæmd Hor-málſins úr Borgarfjardar-ſýſlu, eptir Sýſlumanni J. Espólín ſem Dómara, og Jóni á Sturlureykjum, ſem Aktóri þeſſa máls í Hjeradi, gefna ſeinaſta freſti af þeſſum Retti þann 12ta þ. m. En þareð Sýſlumadur J. Espólín enn þá upphrópadur ecki kemur, ne nockurr vegna hans edur Jóns á Sturlureykjum, og ſá ſetti Aktor þeſſa máls, Sýſlumadur S. Petursſon, hefir það ſama undir fullkominn dóm innlátið þann 12ta húſus, ſvo er Hor-málið hjermeð til dóms fyritekið.

NUM.

Num. XII.

Sama dag var aptur byrjad med Próventu-gjafar-málid úr Rángárvalla-sýslu, eptir þeim, bóndanum Eiríki Sveinssyni á Asi, gefna fresti frá þessum Retti þann 10da þ. m. En Sýslumadur S. Petursson, sem settur Talsmadur vegna Sýslumanns V. Thórarinssonar, hefir í brefi til Rettarins af þessa dags dató, bidist, ad honum yrdi frestur gefinn til morguns, ad gegna þessu máli, sökum þess hann bædi í gjær og í dag liggi rúmfastur, óskar þar hjá, ad Retturinn um þá tiltekinn tíd, vilji lána ser þau allareidu fyrir hann framlögdu Dókument í Eiríks Sveinssonar máli. Þetta bref var fyrir Rettinum upplesid, og markast med lit. F. Sá umbedni frestur er Sýslumanni S. Petursyni gefinn, og Dókúmentin lánast honum til morguns. Ut supra.

Gröndal.

Num. XIII.

Þann 15da Júlí s. m. settist í Lögþíngis-Rettinn Lögmadur St. Stephensen til ad syritaka málin úr Bardastrandar-sýslu, sem til þessa dags vórn útsett; var svo Sýslumadur O. Vídalín þrisvar uppþrópadur, mætir enn ecki, eru því þessi mál útsett til nærstkomandi föstudags, þess 18da þ. m.

NUM.

NUM. XIV.

Sama s. m. var í Løgþíngis-rettinum opnad bref, til Løgþíngis-rettarins 1800 utanáskrifad, í hvørju brefi finnst stefna af 10da Martsí 1800 undir nafni og signeti Løgmanns St. Stephensens, útgefin Sýslumanninum í Snæfellsness-sýslu S. Jónssyni, hvarmed stefnast til ad mæta fyrir þessum Løgþíngis-retti: 1.) Bóndinn Olafur Bjørnsson á Kjalveg í Nesshrepp innan Snæfellsness-sýslu, til ad framleggja fyrir Løgþíngis-rettinn, þann Rettar-dóm in originali, eptir hvørjum hann þykist gjørt hafa Exekútión á gótsi Sýslumanns Sinns þann 5ta Febrúari, þ. á., til ad forsvara adtektir sínar á gótsi hans, og annad fyritæki hans hjeradlútandi; til ad heyra á Sýslumannsins sakar-giftir, og ákjærur móti honum, og til ad þola endilegann Løgþíngis-rettar dóm, til sekta, bóta, máls-kostnadar og óngtingar sinni svokølludu Exekútións-fyritekt. 2.) Hreppstjórinn Þórarinn Jónsson á Breckum, og bóndinn Runólfur Jónsson á Vadstacksheidi, í sama Hrepp og somu Sýslu, til sama Rettar, ad forsvara adgjørdir þeirra í þessari sok, heyra máls-sókn, og þola endilegann Løgþíngis-rettar Dóm, til sekta, bóta og málskostnadar. 3.) Advarast og med þessari stefnu, vegna Prócess mátans, Presturinn Sæmundur Hólm á Helgafelli, ad mæta fyrir Løgþíngis-rettinum, til ad gjæta þess, er honum vidkoma kann í þessari

ari sök. Stefnan ber med ser, ad hún se þann 29da Maí næstl. auglýst Prestinum Sæmundi Hólm, en hinum ødrum innstefndum þann 23ja Júní s. á., áu þess ad neinum vidkomendum hafi af Sýslumanni Finni verid Copía meddeild. Stefnan upplesin fyrir Løgþingis-rettinum, ad ádur upphrópudum innstefndum, markast lit. A. Sýslumadurinn á Vestmannaeyjum Jón Gudmundsson mætir vegna Olafs Bjørnssonar á Kjalveg, eptir Hra. Stiptamtmannsins Authorisatión af 14da þ. m.; hvørja hann framleggur í Rettinn og upplesin áteiknast lit. B. Þar nærst uppástendur bóndans Olafs Bjørnssonar Talsmadur: 1.) ad stefnunni verdi afvísad, þar hún med ser beri, ad af henni hafi engum þeim innstefndu, vid hennar auglýsingu fyrir þeim, verid Copía meddeild eptir uppábodi NL. 1-4-4. Sýslumadur Finnur Jónsson mætir ecki til ad svara uppá Olafs Talsmanns framfærdu Exceptión mót stefnunni, en Sýslumadur J. Gudmundsson uppástendur Rettarins Interlokútorium, sem svo fellur;

Eptir NL. 1—4—4, má enginn Rettargángur edur málsókn leyfast mót neinum, sem til Rettarins ecki er løglega stefndur, og sømu laga sami kapítuli greinir skilmerkilega þær reglur, eptir hvørjum stefnur løgast og auglýsast skuli, og býdur medal annars í 4da Art., ad þeim stefnda skuli med-deil-

deilast Copia af stefnunni. Nú ber sú hér framlagda stefna þad med sér: ad vidkomendum, sem med henni eru fyrir þenna Rétt innkalladir, sé engin Copia af henni meddeild, og því álítur Løgþíngis-rétturinn hana ecki réttargenga, heldur afvísar henni og málinu, þángad til Sýslumadur F. Jónsson innstefnir því á ný og løglegar, eptir hér ad ofangreindra laga-ástæda bodi.

Num. XV.

Sama f. m. vóru upphrópadir málspartar úr nordur- og vestur Løgdæminu, og mætti enginn. Ut supra.

St. Stephensen.

Num. XVI.

Sama e. m. settist í Rettinn Løgmadur Grøndal, og mætti þá Sýslumadur S. Petursson, eptir þeim hønum í gjær gefna fresti, ad svara til Próventu-gjafar málsins úr Rángárvalla-sýslu, vegna Sýslumanns V. Thóravinssonar. Sýslumadur S. Petursson framlagdi fyrst í Rettinn, þau hønum af sama í gjærdag lánudu skjøl, sem framkomin vóru í þetta sinn í málinu, merkud frá lit. A til F. Sá Eiríki Sveinssyni gefni frestur þann 10da þ. m., til ad bída eptir Talsmanni hans, Sýslumanni G. Ketilssyni, kresst nú

Sýslumadur S. Petursson ad úthlaupinn se, og þat ed Eiríkur hafi sagt fyrir Rettinum: ad hann vildi falla frá þeirri hingad yfir Sýslumanni V. Thórarinssyni og Arngrími Teitssyni útteknu Løgþíngisrettar stefnu, ef Talsmadur hans yrdi ecki híngad í dag kominn; svo álítur Sýslumadur S. Petursson, sem Eiríkur hafi yfirgefid þessa málsókn, gabbad Rettinn tvisvarsinnum; og orsakad hlutadegendum mædu og kostnad, kressi því ad Eiríkur verdi álitinn eptir Forordníngunni af 3ja Júní 1796, 5 §. nefnilega: stefnunni verdi frávísad, og ad Sýslumanni V. Thórarinssyni verdi tildæmdur fullur málskostnadur til þessa og hins fyrra árs Løgþíngis. Fyrir sektir til Júnstits-Kassans, þykist ecki Sýslumadur S. Petursson þurfa ad bidja, þar sá hávísi Rettur best muni gjæta þeirra. Arngríms Teitssonar Talsmadur, Jón Pilippusson á Breckum, qvedst framfylgja vilja þeirri híngad fyrir Rettinn framløgdu Contra-stefnu í þessu máli. Frá Sýslumanni V. Thórarinssyni framleggur Sýslumadur S. Petursson 2 innlegg, Rettinum til eptirsjónar; þau eru bædi dat. þann 8da þ. m. og áteiknast med lit. G. H. Meira søgdust ecki þeir vidverandi verjendur þessa máls hafa ad framkoma med, enn þeir hefdu getid í innleggjum sínum, nú framkomnum fyrir þennann Rett; óska því ad dómur falli í málinu eptir þeirra gjørdu krøfum, hvørr af Rettinum innan løgsettrar tídar skal aíssagdur verda. NUM,

Num. XVII.

Sama e. m. var fyrir tilhlutun Hra. Stiptamtmanns Ó. Stephánsonar, uppleſid eptirfylgjandi fyrir Løgþingis-rettinum:

1.) Placat af 9de Octobr. 1798, hvorved bekjendtgjøres: at der, fra den Danſke og Norſke Species-Bank, ſættes i Omløb Sedler paa 4 Rdlr. Specie.

2.) Forordning af 4de Jan. 1799, hvorved Troelovelſer afſkaffes, og det tillades enhver at indgaae Ægteſkab uden denne foregaaende Ceremonie.

3.) Forordning af 20de Martii 1799, der befaler: at en af Collegio Medico forfattet Pharmacopœa pauperum, ſom er vedhæftet denne Forordning, ſkal tjene til Regel for alle Medici og Chirurgi, ſaa at diſſe, i at forſkrive Lægemidler, ſom betales af milde Stiftelſer, eller bekoſtes af det Offentlige, ſkulle være pligtige at indſkrænke deres Valg af Medicamenter til de Slags, der findes anførte i bemeldte Pharmacopœa.

4.) Forordning af 31te Maii 1799, ſom befaler: at i Tyvs-Sager, ſom forfølges paa Juſtitiens vegne, ſkulle de ſtjaalne Koſters

Ejere indstevnes, under Faldsmaals Straf, til at aflægge deres eedelige Forklaring, om Kosterne ere dem frakomne, imod deres Vidende og Villie, eller ikke.

5.) Forordning af 12te Julii 1799, for Riget Norge, hvorved den legemlige Straf, som de ældre Lovgivninger bestemme, i Henſigt til dem, der ei formaae at udrede idømte Bøder, forandres og formildes.

Vidara ljet Hra. Stiptamtmadurinn upplesa eptirfylgjandi Bref:

I.

Circulaire.

Pro Memoria.

Da det ofte kan indtræffe, at Parterne ved Forligelses Commisſionerne blive forenede om, at betale frivillige Bøder til Fattig-Kasserne, men det og lettelig kunne skee, at deslige Bøder bleve forglemte baade at inddrives og at beregnes Fattig-Kasserne til Indtegt; saa skulle man, paa det, at der kan haves Vished, om Fattig-Kasserne virkelig erholde, hvad dem i saa Fald tilkommer, herved tjenstligst anmode Hr. Stiftbefalingsmand, at De behageligen ville paalægge samtlige Forligelses Commissioner under den Dem anbetroede Jurisdiction, ved Aarets Ud-

Udgang, at tilstille vedkommende Sognepræster Attest om, hvad Boder Fattig-Kassen ved Commissionen er tilfalden, hvilken Attest da af Sognepræsterne bor fremlægges ved de aarlig aflæggende Fattig-Kasse Regnskaber.

Det Kongel Danske Cancellie, den 19de Januarii 1799.

Schow. Colbjørnsen. Rejersen.

Til
Stiftamtmand O, Stephensen.

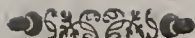
II.

Pro Memoria.

Under 7de Novembr. a. p. har det blandt andet behaget Hans Kongelige Majestæt at resolvere saaledes:

"Ligesom Vi, under 18de Junii 1794, "allernaadigst tillod: at i de 3 Syßeler, nem- "lig: Norder-Syßel, samt begge Muhle- "Syßeler, maatte skydes eller fanges Reens- "dyr i 3 Aar, fra 1te Julii samme Aar at "regne, saa tillade Vi nu allernaadigst, i Be- "tragtning af, at bemeldte Dyr, efter de Os "foredragne Beretninger, meget skulle have "formeret sig, at Reensdyrene maae, indtil "videre, skydes eller fanges overalt i Island,

 "hvor-

„hvortil Indvaanerne paa Ansøgning des-
„angaaende, kunne, som forhen bestemt, med-
„deles Tilladelse af vedkommende Amtmand,
„dog under de ved fornævnte Vores Resolu-
„tion fastsatte Betingelser og Indskrænknin-
„ger, nemlig: at Simler eller Hunreener,
„saavelsom Kalve under et Aar, fredes, og
„allene Oxer eller Han-Reener fældes, og at
„enhver, der handler herimod, med at skyde
„eller fange Dyr, enten uden Tilladelse, eller
„under den foreskrevne Alder, eller af det
„Kjøn, som ei er tilladt, paalægges for hvert
„fuldvoxent Dyr, som ulovlig fældes, en
„Mulct af 20 Rdlr., og for hver Kalv en
„Mulct af 10 Rdlr., alt til lige Deeling i-
„mellem Angiveren og Vores Kasse."

Hvilken Hans Kongelige Majestæts allernaadig-ste Resolution kommuniceres Hr. Stiftamtmanden, til behagelig Underretning og foranstaltende almindelig Bekjendtgjørelse.

Rentekammeret, den 7de Maji 1799.

Reventlow.

Hoe. Colbjørnsen. Wormskjold.
Kølle. M. v. Essen. Meinke. Vorndran.
Vadum. Evers. Arctander.

H. Jensen.

Til
Hr. Stiftamtmand O. Stephensen.

III.

Christian den Syvende,

af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug i Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmersken og Oldenborg.

Vor synderlige Bevaagenhed! Os er allerunderdanigst bleven foredraget en, fra Dig, Stiftamtmand Stephensen, til Vort danske Cancellie indkommen Forestilling, hvoraf Vi have erfaret, at det Holum Bispestol tilhørende Bogtrykkerie, er saavel i Henseende til Bygninger som Typi, og øvrige til dets Drivt hørende Reedskaber, i en meget forfalden Tilstand, ligesom ej heller nogen oplært eller duelig Bogtrykker haves ved Værket, hvilket alt til deels skal være en Følge af, at sammes Vedligeholdelse er af flere Aarsager alt for byrdefuldt for Biskoppen, der, som Embedsmand desuden, ikke kan bestyre et saadant Værk med de Bekostninger, som en privat Entrepreneur. Hvorfor Du tillige haver meldet, at Du, i Anledning af den forrige Biskops indtrufne Dødsfald, har anseet

det for Din Pligt, at faae dette Bogtrykkeries Tilstand nærmere undersøgt, for at bringe i Erfaring, om det kunde bestaae, og da paa hvilken, for Publicum meest tjenlig, Maade maatte være at holde i behørig Drivt; til hvilken Ende Du herover har indhentet Amtmand Thorarensens og Stiftprovst Olavsens Betænkning, som oplyser, at det ikke kan være gavnligt, at lade det forfaldne Bogtrykkerie bekoste videre istandsat, eftersom saadant ikke vilde lonne Umagen, hvorimod de foreslaae, som det eneste Middel de vide, til en fordeelagtig Benyttelse af dette Bogtrykkerie, at faae det forenet med det, af Landoplysnings Selskabet i Island, oprettede Bogtrykkerie, paa Sønderlandet, imod et vist fastsættende aarligt Deputat, eller et forholdsmæssigt Udbytte af Selskabets aarlige Beholdning eller Gevinst, ved dets trykkende og sælgende Bøger, saaledes, at Holums Bispestol blev Participant i dens med det Sønderlandske forenede Bogtrykkerie for ⅓, eller i det mindste ⅛ Deel af det hele. I Anledning af hvilket Forslag Du tillige melder, at have indladt Dig i Brevverling med bemeldte Landoplysnings Selskab, som derpaa har tilkjendegivet, at være villig til at indlemme Holums Bogtrykkeries Levninger i sit

nys

nys oprettede videnskabelige Institut, samt deraf at tilstaae, helst Holums Stift, eller og, om saaledes blev befalet, Holums Stiftelse, ¼ Deel i Bøger, af den Fordeel, som hele Institutet, efter Foreningen, maatte faae til Beholdning, saafremt Amtmandens og Stiftprovstens Forslag maatte approberes til Bedste for Holums Stift eller Stiftelse, samt til almindelig Oplysning i Landet, alt under følgende Vilkaar:

1.) At det saaledes forenede offentlige Institut forbliver stedse under **Landoplysnings** Selskabets ene Bestyrelse.

2.) At det Holumske Trykkeries Levninger forbliive, indtil Afleveringen, under forsynlig og sikker Bevaring, og at det af Bogtrykkeriets Hytter eller andre Materialier paa Holum, som Institutet ikke kan bruge, bliver realiseret ved Auktion, til det forenede Instituts Fordeel.

3.) At den Andeel af Fordelen, som saaledes i Bøger tilfalder Holums Stift eller Stiftelse, besørges, efter Selskabets Anviisning ved Institutet, afhentet og anvendt hensigtsmæssigen ved Bispestolens Direktører, uden at nogen fra Holums Stift kan vænte mindste Deeltagelse i de øvrige ¾ Dele,

som

som Institutet ene maae bestemme til videnskabelige Opmuntringer og Understøttelser for Skalholts Stift.

4.) At Direktørerne følge Selskabets vedtagende almindelige Grundregler ogsaa for Holums Stift, dersom Udbyttet heller blev forundt hele Stiftet, end indskrænket allene til Holums Stiftelse.

Da Vi nu, efter disse og øvrige Os foredragne Omstændigheder, intet have imod, at det Holumske Bogtrykkerie, siden det hverken i mange Aar har været det Almindelige eller Biskoppen til nogen Nytte, ei heller, formedelst locale Forhindringer, kan bringes til nogen varig Fuldkommenhed, bliver henlagt til og forenet med det sønderlandske Bogtrykkerie; Saa give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi allernaadigst ville tillade, at meerbemeldte Holumske Bogtrykkerie maae nedlægges, og dets Bygninger med Inventarium og Trykke-Materialier overdrages det i Island oprettede Landoplysnings Selskab, for at forenes med det, under sammes Bestyrelse værende, sønderlandske Bogtrykkerie,

under

under de af Selskabet tilbudne Vilkaar; dog at Du, Stiftamtmand Stephensen, bestræber Dig for, at Selskabet imodtager det Holumske Bogtrykkerie for $\frac{2}{3}$ Part imod Værdien af det Sønderlandske; og ville Vi derhos end videre tillade: at den $\frac{1}{4}$ Deel, som maatte udkomme af Fordelen, der med begge disse Bogtrykkeriers forenede Drivt indbringes, maae i det hele aarligen anvendes til at udbrede sand Oplysning i Holums Stift.

Derefter I Eder allerunderdanigst haver at rette, og Vedkommende saadant til Efterretning at tilkjendegive; befalende Eder Gud! Skrevet i Vor Kongelige Residents-Stad Kjøbenhavn, den 14de Junii 1799.

Under Vor Kongel. Haand og Seigl.

Christian R.

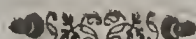
C. v. Brandt.

Schow. Colbjørnsen. Rejersen.

Os elskelige, Høiædle og Velbyrdige, Ole Stephensen, Stiftamtmand over Vort Land Island, samt Biskoppen over Holums Stift. Ut supra.

Grøndal.

NUM.

Num. XVIII.

Þann 17da Júlí e. m. settist í Rettinn Løgmadur St. Stephensen, og let upphrópa málsparta í nordur- og vestur Løgdæminu, og þar enginn mætti, var frá Rettinum ad þessu sinni gengid. Ut supra.

St. Stephensen.

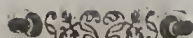
Num. XIX.

Þann 18da Júlí s. m. settist í Rettinn Løgmadur St. Stephensen, til ad fyritaka þau til þessa dags útsettu mál, úr Bardarstrandar-sýslu; enn einusinni var Sýslumadur O. Vidalín þrisvar upphrópadur, mætir hvørki sjálfur ne neinn hans vegna, enn síga ser ad þíngs-lokum; uppástendur saksóknarinn Ejólfur Jónsson, ad søkin útsetjist ecki lengur, heldur ad hún verdi upptekin til endilegs dóms, en leggur ádur fram innlegg af 15da þ. m., hvari hann uppástendur: ad Sýslumanns O. Vidalíns, yfir nefndum Ejólfi, afsøgdu dómar verdi, sem óløgmætir, af þessum Løgþíngis-Retti ónýttir, og Sýslumadurinn se því eptir løgum álitinn, samt ad ser tildæmist 40 rdlr: af Sýslumanninum fyrir skada, kost og tæríngu, tradk, uppihald og undanbrøgd; Innleggid uppleſid markast lit. G. Meira sagdist stefnandinn ecki hafa ad framfæra undir endilegann dóm, til hvørs søkin af Rettinum er upptekin.

NUM.

Num. XX.

Sama s. m. mætti fyrir Rettinum Sýslumadurinn í Þíngeyjar-sýslu Th. Bjørnsson, og framlagdi Løg-þíngis-rettar stefnu undir hendi og signeti Løgmanns St. Stephensens af 17da þ. m., hvarmed hann innstefnir til stadfestíngar sínum, yfir Delinqventinum Sigurdi Sveinssyni, þann 15da Maí þ. á. afsagda Hjeradsdómi. Med sømu stefnu innkallast fyrir þennann Løgþíngis-rett: 1.) tilsettur Aktór í søkinni, Sýslumadur í Vestmannaeyjum J. Gudmundsson. 2.) Delinqventinn Sigurdur Sveinsson ásamt hans Talsmanni Sýslumanni J. Espólín, sá sídari til ad framkoma med allâ vørn í málinu, og hinn fyrri til ad þola endilegann dóm. 3.) Stefnist einnig Sýslumadurinn Th. Bjørnsson til ad forsvara sinn dóm; stefnan upplesin áteiknast lit. A. Þarnærst framlagdi Sýslumadur Th. Bjørnsson Hjerads-Prócess og dóm, genginn ad Gardi í Adaldal innan Þíngeyjar-sýslu, þann 15da Maí, þ. á., med hvørjum Delinqventinn Sigurdur Sveinsson er dæmdur til ad missa sitt líf med eggjárni fyrir sitt framda og fullbevísada Hórdómsbrot, og hans lausir fjármunir ad falla undir Kóng. Vid þennann dóm, hefir Sigurdur játad sig ánægdann, en Sýslumadur Th. Bjørnsson hefir, eptir laganna fyrimælum, álitid þad skyldu sína, ad innstefna dóminum til stadfestíngar fyrir þenna Løgþíngis-rett. Processinn ber med ser,

ser, ad Delinqventinn Sigurdur óneyddur hefir á sig játad, þessu hans þridja fullbevísada Hórdóms-broti, og þaradauki sjest af Prócessinum, ad nefndur Sigurdur hefir ádur verid løgsóktur og dæmdur fyrir í þridja sinn framid Hórdóms-brot, sem þó ófullkomlega bevísad, til ad erfida í því íslendska Tukthúsi um 1 ár; hvørt straff, konúngleg Hátign þannig mildadi, vegna Sigurdar heilsu-veiki og ómøguleglreika ad flytja hann svo lángann veg til Tukthússins, ad nefndur Sigurdur skyldi í 20 daga sitja uppá vatn og braud; Prócess og dómur upplesinn áskrifast lit. B. Fullmakt meddómsmanna til ad forsvara þann gengna dóm, framleggur Sýslumadur Th. Bjørnsson, honum þar til gefna, dat. ad Tjørn þ. 23ja Júní þ. á., hún áteiknud lit. C. Aktor, Sýslumadur J. Gudmundsson, framleggur innlegg af dags datò, sem upplesid var og áteiknad lit. D, hvarí hann uppástendur, ad sá yfir Sigurdi afsagdi Hjerads-dómur verdi í Løgþingis-rjettinum í allann máta stadfestur, og ad sú kónglega nád, sem honum veittist, þá hann í þridja sinn var ad nockru leiti sannadur ad Hórdóms-sök, næst ádur enn þessi í þridja sinn fullbevísada tilfjell, verdi ecki álitinn honum til vægdar, heldur Hórdómsbrot hans, svo sem í 4da sinn framid, því meir qvalificerad, med þessu innleggi fylgir yfir-Heyrds Handlæknirs Gríms Magnússonar og Delinqventens Sóknar-prests Jónasar Jónssonar vitnisburdur um, ad Delinqventinn, vegna hálfvisunnar, se ómøgulega flutn-

ings-

tugs-fær til Løgþíngisins; þetta Attest er undirskrifad af Helgastada sveitar Hreppstjórum, og dat. 18da Júní þ. á. Forsvarsmadur Delinqventsins, Sýslumadur J. Espólín, mælir ekkert á móti þessu Attesti, úr því ad sokin verdi fyrirtekin fyrir þessum Løgþíngis-retti, og Delinqventinn her dæmdur, heldur framleggur innlegg Delinqventinum til forsvars, af dags dató, sem uppleßid var og áteiknast lit. E, í hvørju inleggi hann uppástendur: ad Delinqventinum sjáist linun vegna ónumgjanlegra sjærvista vid konu sína, og þad undir eins metist honum til afsøkunar, ad sú qvenn-persóna, med hvørri þetta hans sídasta Hórdóinsbrot framid var, hasi verid ógipt. Aktor refererar sig til síns innleggs, enn Dómarinn, Sýslumadur Th. Bjørnsson, uppástendur ad sinn dómur, sem á løgum grundadur, verdi af Løgþíngis-rettinum í allann máta stadfestur, án þess, ad nockud metist Defensors ógrundadar afbatanir, Delinqventinum til málsbóta. Innláta svo vidkomendur þessa sok til dóms. Ut supra.

St. Stephensen.

Num. XXI.

Þann 19da Júlí settist í Løgþíngis-rettinn Løgmadur Grøndal, og afsagdi svohljódandi dóm í Hormálinu úr Borgarfjardar-sýslu:

Fyrir illa ryktada medhøndlun Bóndans Sæmundar Jónssonar á Krossi í Lunda-

 reykja-

reykjadal, á úngmenninu Lopti Gunnarssyni, lætur Sýslumadur Jón Espólin stefna þeim fyrstnefnda þann 12ta Júní 1799, ad koma til Sturlureykja, þann 11ta Júlí, sáma ár, til ad heyra uppá vitnaframburd um vonda medferd Sæmundar, konu hans og vinnustúlku á Lopti Gunnarssyni. Eptir þessari stefnu mætir engi inn frá Krossi, en þau tilkolludu vitni bera eitt og annad um svo nefndann horlopa á Lopti, maga-verk, brjóst-verk og lús, og ad tær og fingur hafi ecki vel styrdnad á honum daudum. Aptur er þíng sett á Lundi, þann 12ta Nóv. 1799, af Sýslumanni J. Espólín, og vitnum stefnt til ad bera um medferd Sæmundar bónda á þeim dauda Lopti. En á móti því, ad heyra á vitnanna framburd, sendir Sæmundur á þíngid þá Exceptíón: ad stefnan ecki hafi verid sér med løgskickudum vottum birt, og ofmikill dráttur sé á málinu hafdur frá þess byrjun. Uppá þetta hefir Sýslumadur J. Espólin interlóqverad, og ónýtar gjørt allar Sæmundar ástædur, úrskurdad: ad málid skyldi fyritakast, vitni afheyrast og dómur gánga. Þessi vitni bera, sem hin fyrri, hvad þau heyrt hafi, eptir lausum munnmælum, og litid eitt annad um magnleysi á Lopti, og umqvørtun hans um afrifur og svida. Ad ollu þessu þannig undirbúnu, dæmir Sýslumadur J. Espólin þann 12ta Nóv. fyrra árs, Sæmund á Krossi fullkomlega skyldann til ad borga Gunnari fødur Lopts 40 lód sylfurs; í malskostnad til Jóns á Reykjum 4. rdli.

rdli.; til sin sem Sýslumanns 4 rdli.; fyrir til-kaun Sæmundar ad flækja málid, borai hann 10 rdli. til sátækra, og standi opinberar skriptir. Oánægdur med þennann dóm, hefir bóndinn Sæmundur fengid sér hjá Stiptamtinu Tals-mann skickadann, Sýslumann S. Pétursson, hvørt ed med Logþíngis-réttar fyrikalli Logmanns Gröndals, dat. 15da Mai sídstl., stefnir bædi Sýslumanni J. Espólin, og Jóni á Sturlu-reykjum, ad koma híngad fyrir þennann Log-þíngis-rétt í Reykjavíkur Kaupstad á løgsett-um Tíma, til þeis hvørr um sig ad forsvara þeirra adgjørdir vid Hor-málid í Héradi. Til þessa Logþíngis-réttar hefir Sýslumadur Espólin sendt innlegg, hvarí hann framkémur med þá Exceptión: ad stefnan híngad sé ecki løgleg, þar hann sé kall-adur ad mæta hér einhvørntíma og væntan-lega sídasta daginn, sem Réttinum er uppsagt, því løgin áskilji, ad dagur og stadur skuli fast-setjast, qvedst því einhvorntíma koma vilja til Logþíngisins, ádur enn því verdi uppsagt, til ad forsvara dóm sinn í Hor-málinu. Sýslu-madur S. Pétursson hefir, í 3ur innleggjum fyrir þessum Rétti, kappkostad ad tala bóndans Sæmundar máli á bestann hátt, og lagt þad þannig útlistad undir dóm Logþíngis-réttarins, hvøred þrisvarsinnum hefir géfid Sýslumanni J. Espólin frest frá þeim 8da til 14da hújus, ad forsvara málsins framqvæmd og dóm í því sama genginn í Héradi þann 12ta Nóvember sídstlidna, en þared Rétturinn ecki hefir þóckst

 finna

fi na skyldu sína til ad bída lengur eptir Sýslumanns J. Espólins híngadkomu, sem eptir sjálfs hans bréfi til Réttarins af 3ja þessa mánadar, verdur kannské einhvörntíma undir þínglok, svo hefir þessi tekid málid fyrir sig til yfirvegunar, og finnur þá: 1.) ad Sýslumadur J. Espólín hefir eptir Embættis-skyldu sinni byrja látid þessa máls-sókn móti Sæmundi bónda á Krossi, um hvorn almenníngs rómur bar, ad hann hefdi í hor fyrirfarid Lopti Gunnarssyni. 2.) Ad hann hefir í hans afsagda Interlócútorió þann 12ta Nóv f. á, svarad til hlýtar ollum þeim sakar-giftum, er honum, áhrærandi málsins framqvæmd af Sæmundi Jónssyni, fyrir Héradsrétti géfnar vóru, ad því einu undanteknu, ad hann hefir nauduglega gétad fríad sig frá málsins lánga drætti í Héradi, sem varadi rúma 5 mánudi; en ad hann 3) fyrir illt rykti eitt, og ómerkilegann vitna framburd um hor á Lopti Gunnarssyni, þegar hann fór frá Krossi, hefir dæmt Sæmund bónda í svo þúngar peninga-sektir, þarf gétur ecki þessi Réttur verid somu meiníngar, því hvorki á Lopti lifandi né daudum er nockur lögmæt skodan edur Obduktíón gjörd, er sanni, ad hann af óþrifum og matar-skorti einum hafi út af dáid, heldur eins líklega af þeim sídu-, brjóst- og maga-verki, sem hann umqvartadi. Hitt álítur Rétturinn þarámóti öldúngis óvidurqvæmilegt, og hvorjum gódum húsfodur ósæmandi, ad Sæmundur á Krossi: a.) leitadi ecki þeim veika aumíngja, Lopti Gunnars-

arosyni lækninga, þegar hinn sá ad þessi þurfti þeirra vid, og þreifst ecki á mat, sem Loptur aldrei neitadi, ad sér hefdi verid nógur aéfinn á Krossi. b.) Ecki sjálfur, edur kona hans, sveifst ad hrekja hann veikann og klæd-lítinn undir nótt úti kaldt vedur. c) Og ad sídustu ecki hann ad vinnustúlku sinni, ad hirta þann veika Lopt fyrir litlar edur engar sakir. Fyrir þetta skaka hyrdulevsi Sæmundar og hardhögi, en ecki dráp á Lopti úr hor edur óþrifum, dæmist rétt ad vera:

Ad Sæmundur borgi til fátækra innan þess hrepps hvar hann nú er búsitjandi, 10 rdli. Courant, en frá ad útiláta meir af idæmdum bótum fyrir Hérads-rétti, er hann fríkekinn. Er svo dómur Sýslumanns Espólíns genginn ad Lundi þann 12ta Novembr. ár 1799, þannig umbreyttur og mildari giordur. Þær nú idæmdu sektir skal Sæmundur borgad hafa til vidkomenda innann 6 vikna frá þeirri tíd, þessi dómur er honum skjallega byrtur, undir loglega adfør og Execútíon.

Num. XXII.

Samstundis var einnig af Løgmanni Grøndal uppleſinn Løgþingis-rettar álÿktun í Teſtamentis- edur Próventu-gjafar málinu úr Rángárvalla-ſÿſlu, ſvo-hljódandi:

. Þeſſu Teſtamentis- edur Próventu-gjafar máli ſteſndi bóndinn Eiríkur Sveinsſon á Áſi í Holtum innan Rángárvalla-ſÿſlu fyrſt híngad med Løgþíngis-réttar ſteſnu, dat. hann 6ta Nóvembr. 1798, og eptir þeirri ſomu rettu hér í fyrra bædi Sÿſlumadur V. Thórarinsſon og bóndans Arngríms Teitsſonar talsmadur Jón Philippusſon; en med Réttarins Interlókútorió var þeſſari ſteſnu, þann 170a Júlí ſ. á, ſem órèttri frávíſad. Eiríkur Sveinsſon ſteſndi því aptur þeim ſomu monnum híngad til þeſſa árs Løgþíngis-réttar, med ſteſnu útgéfinni þann 18da Janúarí ſídſtl., mætir hér ſjálfur þann 10da þ. m., og bidur um freſt til þeſs 14da húius, þar hann þá ſagdiſt vænta, ad ſinn ſkickadi Prócúrator Sÿſlumadur G. Ketilsſon yrdi til Løgþíngiſins kominn, en ſkyldi þetta ecki verda á tiltekinni tíd, qvadſt hann med øllu falla frá þeirri híngad útteknu Løgþíngis-réttar ſteſnu. Rétturinn gaf honum, þar þeir innſteſndu ecki vóru til anſvars vidſtaddir, þann umbedna freſt til þeſs 14da þ. m. En hvorki var þá Sÿſlumadur G. Ketilsſon híngad til Løgþíngiſins kominn, ne nockurr annar ad fram-

ſylgja

fylgja Eiríks vegna þeirri átteknu Løgþíngis-réttar stefnu, hvor ecki heldur ad þessu sinni er Réttinum fyrir sjónir komin in originali. Eptir NL. 1—4—34 og Forordn. af 3ja Júní 1796, Kap. 2 §. 5, vísar þessvegna Rétturinn frá sér allri máls fyriteft og Actión eptir Eiríks umgétnu stefnu. Þeir med henni híngad kollydu vidkomendur Sýslumadurinn V. Thórarinsson og bóndinn Arngrímur Teitsson hafa hér nú bádir mæta látid fyrir þeim løgskickada Talsmenn, og frá Arngríms sídu verid framløgd ein Løgþíngis Contra-stefna til Eiríks Sveinssonar, dat. þann 26ta Maí sídstl., en enginn dómur ne Próceß í Héradi genginn, hvors vegna Rétturinn ecki heldur hefir kunnad ad géfa henni gaum;

Enn tilskyldar ad lyktum Eirik Sveinsson ad borga Sýslumanni V. Thórarinssyni og Arngríms Teitssonar Talsmanni Jóni Philippussyni kostnad og tæríngu til 2ja Løgþínga, þeim fyrra 8 rdli. og þeim seinna 4 rdli Courant, innan 6 vikna frá þessarar Løgþíngis-réttar ályktunar tilhlýdilegri auglýsíngu fyrir Eiríki Sveinssyni, undir adfør eptir løgum.

Sýslumadur J. Espólin kom fyrir Réttinn, þegar dómurinn í Hor-málinu átti ad uppleſast, og vildi leggja fram eitt bréf, sem eptir hans søgn skyldi inni-

halda forsvar fyrir dómi hans í Hjeradi gengnum í þessu máli; en Retturinn svaradi honum: ad málid væri fyrir laungu til dóms upptekid, og kynni því ecki þetta hans svo kallada forsvar ad verda antekid. Ad heyrdum Løgþíngis-rettar dóminum qvedst hann frá þeim sama vilja appellera. Engvir vidkomendur Testamentis- edur Próventu-gjafar málsins úr Rángárvalla-sýslu vóru vidstaddir, þegar Rettarins álýktan í því sama var upplesin. Ut supra.

Grøndal.

Num. XXIII.

Þann 21ta Júlí s. m. settust í Løgþíngis-rettinn Herrar Stiptamtmadur O. Stephánsson, Amtmadur Víbe, bádir Løgmennirnir og Landfógetinn, samt adrir til stadar verandi kónglegir Embættismenn; Prótocollinn færdi í Løgþíngisskrifarans forfalli Sýslumadur J. Gudmundsson; let svo Hra. Stiptamtmadurinn upplesa:

I.

Rescript af 1te Febr. 1799, angaaende at dobbelte Lejermaals Boder bør, i Hoersager, tillægges den, i DL. 6—13—24, NL. 6—13—25 bestemte Straffe, og at Aftingning i saa Maade ikke kan finde Sted.

II.

II.

Forordning af 27de Septembr. 1799, som nærmere forklarer og bestemmer Trykkefrihedens Grændser.

III.

Cancellie Placat af 4de Octobr. 1799, angaaende, at fra Instituttet i Kjøbenhavn, til Handelens Tarv, maae udstædes rentebærende Sedler, m. v.

IV.

Cancellie Skrivelse til Stiftamtmanden af 12te Octobr 1799, som meddeler Hans Kongel. Majestæts allernaadigste Resolution af 4de s. M., paa de, fra Politie-Mesteren i Kjøbenhavn, indkomne Forespørgseler i 12 Poster, i Anledning af ovenanførte Forordning af 27de Septembr. s. A.

V.

Cancellie Resolution af 19de Octobr. 1799, angaaende at Qvindes Personer, som for 3dje Gang begaaet Lejermaal, ere blevne actionerede, maae blive paa frie Fod, indtil Sagen ved Dom er afgjort, samt at der til Cancelliet bør gjøres Indberetning forinden Action anlægges i desiige Tilfælde.

VI.

Cancellie Resolution af 17de Decembr. 1799, angaaende, at der ved Forligelses Commissions Forhandlinger, i Henseende til deres Form og Orden ved Execution, forholdes ligesom i Loven om Domme er befalet, m. v.

VII.

Cancellie Resolution af 24de Decembr. 1799, som fastsætter, at Sager, hvilke kongelige og af Ovrigheden konstituerede Embedsmænd, i Overeensstemmelse med Forordningen af 27de Sept. §. 10 og 11, ere pligtige at anlægge, i Anledning af Beskyldninger mod deres Embedsforelse, eller andre ærerørige Beskyldninger imod deres private Charakterer, etc. skulle være undtagne fra at behandles ved Forligelses Commissionen, og altsaa strax indsteones umiddelbar for vedkommende Ret.

VIII.

Pro Memoria.

Af det, Hr. Stiftbefalingsmand under 1te Februar. d. A., tilsendte Reskript, betræffende, at den i Lovens 6—13—24 benævnte Straf, bør tilføjes dobbelte Lejermaals Bøder, m. v., har De taget Anledning til at forespørge: om de Be-

Bestemmelser, samme Reskript indeholder, ogsaa skulle gjelde for Island, hvor der hidtil i deslige Sager er domt efter Storedommen, hvis Straffe formeentligen ere mildere? Cancelliet undlader derfor ikke herved tjenstligst at underrette Dem om: at Hensigten af dette Reskript ei har været, at skjærpe Lovene, men som Præmisserne vise, blot ved authentisk Forklaring at bestemme Danmarks og Norges Lovs sande Meening i det omhandlede Tilfælde, paa de Stæder hvor disse gjelde.

Det Kongel. Danske Cancellie, den 31te Decembr. 1799.

Moltke.

Schow. Colbjørnsen. Rejersen.

Til

Hr. Stiftamtmand O. Stephensen.

Vidara frambaudst Rettinum ein Cautión fyrir Forpaktara Bjartan Bjørnsson, sem af Rettinum frávísud var, þar sá allranádugast Løgmønnunum tillagdi Gebyhr fyrir þessara Dókúmenta úpplestur ecki medfylgdi.

Hra. Landfógeti Finne let úppplesa þær venjulegu Specifikatiónir: 1.) Yfir Sóslanna Forpaktníngs afgiald. 2.) Klaustranna. 3.) Umbods-jardanna fyrir árid 1890. 4.) Lista yfir útistandandi Restansa til

Jarda-

Jarda-bókar-kassans til 21ta Júlí 1800, Lokfins spurdi Hra. Landfógetinn ad: hvert kónglegri Hátign væru tilfallnar forbrotnar Búslódir, arfalaust Góts eda strönduð Skip fyrir árið 1799? svarudu nálægir Nei!

Var sídan vid Auktión uppbodin jördin Alptartúnga í Mýra-sýslu, tilheyrandi Hans, Kóngl. Majestet, med þeim kjörum: 1.) ad kaupandinn skal svara Prestinum til kirkjunnar samastadar hálfum leigum eptir $7\frac{1}{2}$ qvíildi. 2.) hafa kirkjunnar vidhald í ansvari eptir þarad lútandi Forordníngum. Med þessum kjörum var jördin Alptartúnga tilslegin Hra. Amtmanni Vibe, sem hærstbjódanda fyrir 9 rdli. hvert hundrad.

Því næst vóru vid Auktíón uppbodnar Kóngs-tíundirnar af Bardastrandar-sýslu til 5 ára Forpaktníngar, en uppá þær vildi enginn bjóda. Einnig komu til uppbods Kóngs-tíundirnar af Isafjardar-sýslu til 5 ára Forpaktníngar, og vóru tilslegnar Jóni Gudmundssyni á Vigur, sem hærstbjódanda fyrir árlega afgift 43 Rixdali. Ut supra.

St. Stephensen. Gröndal.

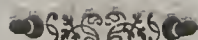
Num. XXIV.

Þann 22ann Júlí afsagdi Lögmadur St. Stephensen í Lögþíngis-rettinum eptirfylgjandi dóma:

1.)

1.) Í Hördóms-málinu úr Þíngeyjar-sýslu.

Það er fyrir Héraðsþíngs-rétti að Garði í Aðaldal í Þíngeyjar sýslu þann 15da Maí þ. á., fullkomlega beviísað og með Delinqvent-sins Sigurðar Sveinssonar óneyddri játníngu nóglega sannað, að hann í 3ja sinni hafi í hór-dómi barns aflað, með ógiptri qvenn-persónu Elínu Jónsdóttur; vegna þessa brots er nefnd-ur Sigurður af Sýslumanninum í Þíngeyjar-sýslu Thórði Björnesyni lögsóktur og dæmdur til að hafa forbrotið sitt líf og missa sitt höfuð eptir Stóra-dóms boði og NL. 6—13—25. Héraðs Prócessinn ber með sér, að misgjörða-maðurinn, Sigurður, hafi áður verið þann 18 Febrúari 1797, skuldaður og sóktur fyrir 3 hórdóms-brot, og þar það varð honum ecki full-komlega yfirbevíísað, dæmdur til Tukthúss-erf-iðis um 1 ár, hvöriu straffi konúngleg Hátign allramildilegast umbreytti, vegna elli Sigurðar og lasleika, samt ómøgulegleika að flytja hann svo lángann veg til Tukthússins, þannig: að nefndur Sigurður skuli í stað Tukthúss-erfiðis sitja í 20 daga uppá vatn og brauð, hvörr tími skiptist í 2 parta; þann 30ta April þ. á. varð Sigurður Sveinsson uppvís að þessu hans þannig 4da, en ecki meir enn 3ja fullkomlega sannaða hórdóms-bróti, nú sjötugs alduri, elli-hnigginn og karar-maður orðinn, eptir vitnis-burði yfirheyrðs Handlæknirs G. Magnús-sonar, og Sóknar-prests hans Jónasar Jóns-sonar;

sonar; jafnvel þó dagleg dæmi sýni, ad konúng-leg Hátign allramildile ast gefi þvílíkum mis-gjorda mönnum, sem Sigurdur er, lísid, vogar Logþíngis-rétturinn samt engannveginn, ad grunda dóm sinn á sérleari Kóngs nád, þar sem svo út-þryckileg lög eru fyrir misgjørd gefin, hefir og eckért þad lögmætt fundid í vörn Sigurdar For-svars-manns, sem frelsad geti hann frá áqvednu reglulegi laga strassi; og dæmir því þannig rétt ad vera:

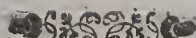
Sigurdur Sveinsson, eginngipt-ur madur, til heimilis ad Gardi í A-dalsdal í Þíngeyjar-sýslu, skal fyrir hans, í 3ja sinn framda, fullkomlega sannada, og af honum sjálfum ljúflega játada hórdóms-brot med ógiptri qvenn-persónu Elíni Jónsdóttur, hafa for-brotid sitt líf, eptir Stóra-dóms af 13da April 1565 og NL. 6—13—25. bodi, og hálshöggvast med eggsi, eptir Forordn. af 21ta Octobr. 1791, og hans kaupir fémunir, ef nockrir eru, falla undir Kóng; þó má enginn Execution á Delinqventinum framqvæmast, fyrr enn þessi sök er kónglegri Hátign refererud, og allranádugastur úrskurdur fæst um

dóm-

dómsins stadfestíngu; er svo dómur Sýslumanns Thórdar Bjørnssonar og meddóms-manna, hérmed af þessum Løgþíngis-rétti stadfestur.

2.) J málinu úr Bardastrandar-sýslu.

Til þessa Løgþíngis-réttar hefir Sýslumadurinn í Dala-sýslu Magnús Ketilsson, eptir skipun og Authórísation, innstefnt 2ur af Sýslumanni í Bardastrandar-sýslu Oddi Vídalín, afsøgdum Hérads-dómum, yfir bóndanum Ejólfi Jónssyni af Látrum þann 30ta April 1798 J bádum þessum málum hefir Amtid gefid uppreisn, eptir Kóngs-brefi af 16 Febr. 1787, hvørutveggi þessum dómum stefnir Actor til upphafníngar og algjørlegrar ónhytíngar, og til þeís midar hans, til Réttarins senda innlegg. Af Hérads-réttarins Prócessum og dómum, aétur Løgþíngis-rétturinn enganneginn sjed, hvarum hvørugt málid høndlar, en af fylgiskjølunum er ad ráda, ad ønnur sokin sé risin útaf skilnadar-skrá, sem þau, Ejólfur bóndi Jónsson fyrrum á Hval-látrum, og Þórun Þorláksdóttir kona hans samastadar, þann 14da Maí 1796, millum sín hafa inngengid, yfir hvørri skilnadar-skrá Ejólfur hefir klagad, svo sem af sér med þvíngudu samþycki inngenginni, og med þá kløgun snúid sér til Hra. Amtmanns Vibes, sem þann 16da Septembr. 1797 hefir med

med bréfi til Sýslumanns O. Vídalíns álvarlega skipad þessum: ad gésa nefndum hjónum til vitundar, ad þvílík skilnadar-skrá væri ógyld og ímótstrídandi N.L. 3—18—16 §. 9, samt skipad honum loglega ad tiltala þeim til straffs og sekta; til ad koma hlýdnis-nafni á skipun þessa, hefir Sýslumadur O. Vídalín, stefnt Ejólfi, med stefnu af 25ta Apríl 1798, til ad mæta í Flatey þann 30ta sama mánadar, edur med 5 daga stefnu-fresti, án þess ad nefna-sök þessa, sem Pólitie-, Delinqvents- edur Gésta-réttar-sök, til ad heyra sína hjóna-skilnadar-skrá í Retti upplésna, og fyrir sómu ad líða dóm til kónúnglegs sakeyris sekta. Ejólfur mætir, upp er lesin skilnadar-skráin, innstefndur leggur fram innlegg sér til forsvars, og Sýslumadur múlcterar hann fyrir þad um 16 ß., án þess ad greina hvorsvegna, því svo eru Prócessins ord: "vidara "framlagdi hann, ɔ: Ejólfur, Décúment "undir sínu nafni, af 31ta Martsi þ. á., hvar- "fyrir hann múlcterast um 16 ß". Engann sakſóknara setur Sýslumadur, heldur spyr einngis Ejólf um, hvort hann kannist vid nafn sitt undir skilnadar-skránni? hvartil þessi svarar: ad þad hafi verid med lockun af sér leyst ödrum þad ad skrifa, beidist Talsmanns, fær hann ecki, og qvartar yfir ofnaumum fresti sér gésinum til þessa máls varnar og vitnaleidslu, og þar hann segist ecki hafa meira ad framfæra, slettir Sýslumadur á mál þetta svolátandi dómi, án allra undanförú greina þannig: "því eptir "nefndu

"nefndu Amts-bréfi og laganna fyrimælum, "dæmist bóndinn Ejólfur Jónsson, hér "ad framan nefndur, til ad betala í kóng- "leganna sakeyrir, uppá 6 rdli. 64 ß. Danſk "Cour. innann 14 daga frá dató, undir ad- "før eptir løgum," án rokſemda fyrir honum, ſtutt: med hærſta Réttar venjulegu og af ødrum Réttum hingad til óbrúkanlega rokſemdarlauſa maktar bodi.

Hitt málid ſnertir miskíld millum Sýſlumanns D. Schévings og nefnds bónda, þar af riſinni: ad þeſſi hafi ákiært hinn, fyrir ofmikid fylgi, ſýnt konu Ejólfs vid ſkilnadar-ſkrána, og lockun eda þvingun hans vid hennar undirſkrift, lika illa medhødlun á tveimur bréfum frá fedginunum, Sýſlumanni D. Schéving og dóttur hans Mad. Ragneidi í Haga til konu Ejólfs; Ejólfur játar, ad hann hafi rifid umſlag bréfanna upp; bevíſar ad hafa haldid til ſkila bréfi Mad. Ragneidar, en kannaſt vid ad hann ſjálfur hafi opnad bréf Sýſlumanns til konu ſinnar, þar hann meint hafi þad ſnerti ſig. Ad ødru leiti er hvorug grein þeſſa máls á hvoruga ſídu ſonnud, því eidfeſtir vitnisburdir, ſem Sýſlumadur D. Schéving hefir ſér nægja látid í rokſemda ſtad, álítaſt ecki ad løgum réttargengt bevís; þó er Sýſlumadur Vídalín ſvo vogadur ad dæma mál þetta og fordæma Ejólf, eptir venjulegum máta ſínum þannig: "Bóndinn Ejólfur Jónsſon ad Látrum,

"nú í Skáleyjum, skal betala 1 rdl. kúr.
"til fátækra í sinni sveit, Eyja-hrepp á
"Breidafirdi, og vera frí frá þessari
"Sýslumanns D. Schévings áklögun
"framvegis, sem sé goldinn innan 14 daga
"frá dató, undir adför eptir lögum, og vid-
"komandi Hreppstjórar hafa ad innkalla og
"í móti ad taka." Frá bádum dómunum ap-
pellerar Ejólfur, og honum settur Talsmadur,
Sýslumadur M. Ketilsson, hefir í innleggi til
þessa Réttar, hardlega átalid þá, sem ipso jure,
materialiter ránga, og sérílagi formaliter ólög-
mæta, og getur Logþingis-réttur'inn enganveg-
inn betur sied, enn þeir svo séu vaxnir, ad þeir,
med fullkomnum rétti egi ad lága-bodi, sem af
dómaranum á enaum rokum grundadir, þannig
ad álitast, og Sýslumadur Vídalín ad bæta
bóndanum Ejólfi fyrir dómara ásglöp sín og
staka hyrduleysis frekju í þessara mála medhönd-
lun og ásiettu dóms atqvædi, og dæmir því
rétt sé:

Ad Sýslumadur O. Vídalín bæti bóndanum Ejolfi Jónssyni, fyrrum á Hval-látrum, nú á Skáleyjum innan Bardastrandar-sýslu, fyrir yfir honum felda tvo rángláta, og í allann máta ógylda dóma, ad Flatey, þann 30ta Apr. 1798, kostnad hans ad ná rétti

sín-

sínum, kost og tæríngu med 20 rdlm., eptir NL. 1—5—3, og þessir hans feldu domar hér eptir ad álítast sem verri enn ódæmdir væru. En jafnvel þó Løgþíngis-rétturinn viti það laga-skyldu sína, eptir maklegleikum, ad straffa stakt hyrduleysi og dæmalausann sjálfbyrgíngsskap Sýslumannsins, í þessara mála medhøndlun og dóma ásléttíngu ad røksemdaláusum þótta, rædur þó mannkjærleika bods tilfinníng, ad hlífa sem mest verdur í laga-leysi þessum, í dómara sessi, ofur óheppna hyrduleysíngi, og extendera því NL. 1—5—12 líka til Sýslumanns Vídalíns, sem undirdómara, hvørs hér umgétnu dómar høfdu yfirstadid fatalia appellationis, og dæmir hann því ecki, í annars vel verdskuldadar bætur til JúStits kassans, pro meliore informatione. Þær ídæmdu bætur súki Sýslumadur Vídalín innan 6 vikna frá þessa dóms løglegri unglýsíngu, undir Execútion.

Dómarnir vóru fyrir pørtunum, sem til stadaþ vóru, áheyrandi upplesnir, sem allir segjast vera þa= med ánægdir. Ut supra.

St. Stephensen.

Num. XXV.

Ad síduftu vóru, fyrir Løgþíngis-rettinum, upplesin eptirfylgjandi Dókúment:

I.

Hér med gëfst til vitundar: ad eg hefi áſett mér, hid fyrsta, ad byggja bæ á eydi-plátsinu Lángavatns-dal, og flytja mig þángad búferl=um, hvad eg hefi gëfid vidkomandi Amtmanni til kynna, og beidst hans tilhlutunar um, ad mér af vidkomandi Sýslumanni, mætti, í fylgi For=ordn. af 15da Apr. 1776, útskiptast af tjedu eydi-plátsi svo mikid land, sem naudsynlegt kynni álitast; því vildu þeir, sem kynnu ad ætla sig ad hafa nockurn eignar-rétt til þessa lands-pláts, hid allra fyrsta auglýsa þad fyrir Hra. Amtmannin=um, svó hann kunni ad meta, á hvörjum grund=velli þetta tilkall sé byggt.

Vatnsnesi, þann 2ann Febr. 1800.

Bjarni Gudmundsson.

II.

Eckja fyrrum kóngl. Majest. jarda Forpaktara Brynjólfs Jónssonar á Ljárskógum, Þórun Ein=

Einarsdóttir, sídast búandi á Hrafnabjørgum í Hørdudal í Dala-Sýslu, er þann 17da Dec. f. á. þar samastadar vid daudann afgenginn, án þess ad þessi hjón, Brynjólfur og Þórun, hafi nockra lífs-erfingja sér eptirlátid. Í sterfbúinu er fundid eitt Testamentum reciprocum millum þessara hjóna af dató 4da Júlí 1760, med einni kóngl. Confirmatión af 10da Apr. 1761, hvar eptir þad heila eptirlátna skuldlausa sterfbú á ad skiptast til jafnadar milli beggja legerfingja; en þar þessir erfingjar eru margir og sumir ókunnygir edur utanlands, hvar á medal Hra. Jústitsrád Grímur Jónsson Thorkelín, hverr hinn sídasti nockrir meina, ad eptir yngra Testamenti sé einasti erfíngi í þessu sterfbúi, hvar um honum er og med seinasta Póstskipi tilskrifad. Þar fyrir, eptir þessu sakarinnar ásigkomulagi, innkallast peremtorie innan árs og dags frá þessa Proclamatis auglýsíngu fyrir Løgþíngis-réttinum, þessi edur þessir sterfbúsins erfingjar til, med løggyldum bevísingum ad legitimera sig; somuleidis sterfbúsins Debi- og Creditores, edur hverjir sem meina sig ad hafa nockra Prætensíon í sterfbúinu, þessir sídari sub pœna praeclusi & perpetui silentii ad innsinna sig, innan laga-termíns, med løglegar bevísingar uppá sínar heimtur hjá undirskrifudum Skipta-forvaltara, þá sérhverjum skal vidurfarast eptir laga fyrirmælum.

Búdardal, þann 23ja Maí 1800.

M. Ketilsson.

III.

Med því Páll Haldórsson, ádur Biskups á Hólum, Brynjólfssonar, er á nærstlidnum vetri dainn innan Þingeyjar-sýslu, og hans eptirlátnir fémunir ega, eptir Kóngs-bréfi, ad skiptast til helmínga milli hans, og hans ádur fráfallinnar ekta-qvinnu, Þórunnar Pál-dóttur Log-arfa; þá innkallast hér med nefndra hjóna erfingjar ad mæta innan árs og dags frá auglýsíngu þessa, hiá mér undirskrifudum, ad Gardi í Adaldal, til ad bevísa þar sinn erfda-rétt, hverr á sina sidu, samt taka á móti þeim arfi, er þeim verde ur útskiptur.

Reykjavik, þann 15da Júlí 1800.

Th. Bjornsson.
Sýslumadur í Þingeyjar-sýslu.

IV.

Pro Memoria.

Herved ombedes tjenstligst Hr. Laugtingskriver Th. Nikolaisen, at lade forandre i Laugtingsbogen f. A., den Trykfeil, som existerede ved en Kjøbe-Kontrakt eller Skjøde, oprettet mellem Hr. Grosserer A. Kyhn i Kjøbenhavn, og Hr. Kapitaine Thielsen i Flensborg, en Grund af velbemeldte Hr. Kyhn, kjøbt her paa Reykevig for 200 Rdlr., men i Laugtingsbogen ikkun anført 2 Rdlr. Reykevig, den 23de Jul. 1800.

Bryning.

Paa det Flensburgske Interessentskabs vegne.

Eptirfylgjandi

Bréf og Kauplýsingar

vóru fyrir Logþingis-réttinum upplesnar,

Annó 1800.

1. Kóngl. Confirmatión uppá Testament hjónanna Olafs Olafssonar og Höllu Eiríksdóttur, að hvort þeirra, sem lengur lifir, behaldi þess afdauða fastu- og lausu-góssi með fullkomnum eignar-retti. Datum Kjöbenhavn 14de Maij 1799.

2. Affalsbref Prófastsins Gísla Thórarinssonar vegna bræðranna Sigurðar og Brynjólfs Sigurðssona, á jörðunni Hamragörðum liggjandi undir Eyjafjöllum og innann Rángárvalla-sýslu 8 hundr. að dýrleika með 2ur kúgyldum, til Mad. Sigríðar Þorsteinsdóttir fyrir 60 rdli. kourant, daterað 24da Augústi 1798.

3. Affalsbref Mad. Sigríðar Þorsteinsdóttur á 5 hundr. í jörðunni Gíslaholti, nefnil.: hjáleigunni Kamb 2 hundr., og eyði hjáleigunni Sæli 3 hundr. liggjandi í Holtamanna-hrepp innann Rángárvalla-sýslu með einu kúgyldi, til Conrector Helga Sigurðssonar, móti 4 ½ rdl. króner, daterað 12ta Sept. 1799.

4. Testament hjónanna Nikólásar Nikólássonar og Þuríðar Jónsdóttur, að hvort þeirra, sem lengur lifir, behaldi þess afdauða fémunum, daterað 24da Júní 1800.

5. Kongelig Bevilling at Kleinsmed Bjarne Gudmundsen Lundberg af Kjöbenhavn, maae nedsætte sig

 i Kjøb-

i Kiøbstædet Reykevig, som Mester i Kleinsmeds Profession, samt der, holde Svende og udlære Drenge, dateret 16de Maji 1799.

6. Afsalsbref Magnúsar Þórdarsonar, vegna Bjarna Halldórssonar, á minna Hoft í Árness-sýslu, og Stóranúps Þíngsókn, til Lögrettumanns Vernhardz Gunnarssonar fyrir 195 rdli., dat. 29da Septembr. 1798.

7. Gudbrandur Jónsson á Hlídarfæti, lýsir í Kuld og Kiøn, laundóttur sínni Margretu Gudbrandsdóttur, og til fullkominnar arftöku ad fjármunum sínum, ad honum fráföllnum, eins og hún væri hans ektaborid barn, dat. 14da Maí 1800.

8. Afsalsbref Hálfdánar Jörundssonar á eignarjörd sínni Grjóteyri 3 hundr. 40 al., liggjandi í Andakýl innan Borgarfjardar-sýslu, ásamt 2 hundr. engi ½ Breidufit, til Vice-Lögmanns St. Stephensen. fyrir 50 rdli. kour., dat. 24da Augúsíi 1798.

9. Afsalsbref Cecelíu Jónsdóttur á jørdunni hálfum Hól 15 hundr. liggjandi í Svartárdal innan Húnavatns-sýslu, til Bjørns Gudmundssonar, fyrir 50 rdli. sp., og 6 rdli. sp. fyrir medfylgjandi kúgyldi, dat. 30ta Júní 1788.

10. Afsalsbref Kaupmanns O. Thorlacii á 6 hundr. og 40 al. í Sel-látrum medfylgjandi einu kúgyldi, til Mad. Sigrídar Þórdardóttur, fyrir 60 rdlr. 24 ßk., dat. 16da Augúsíi 1798.

11. Makaskipta-bref ekkjunnar Mad. Þórunnar Þorláksdóttir á ódals-eign sínni 12 hundr. í jørdunni Hlíd vid Þorskafjord innan Bardastrandar-sýslu, til Einars Einarssonar fyrir ódals-jørd hans Sátur á Breidafirdi 2½ hundr. med hálfu kúgyldi og 24 rdlm. kour., sem hann lofar ad betala í millilag, dat. 27da Maí 1795.

12. Af-

12. Affalsbref Peturs Jónssonar á jörðunni litlu Drageyri liggjandi í Skoradal innan Borgarfjarðar-sýslu 8 hundr. að dyrleika með 50 al. landskuld og 2. kúgyldum, til Lögmanns St. Stephensen fyrir 80 rdli. kourant, dat. 30ta Maí 1795; þará er teiknað Lögmannsins Affals-bref á nefndri jörðu, til Jomfr. Sigríðar Markusdóttir fyrir sama verð, dat. 24da Júní 1795.

13. Affals-bref Olafs Magnússonar á jörðunni Hafrafelli 18 hundr. liggjandi innan Bardastrandar-sýslu, með 2½ kúgyldi, til Brynjólfs Bjarnasonar fyrir 162 rdli. kour., dat. 25ta Nóvembr. 1799.

14. Makaskipta-bref Þórálfs Þorbjörnssonar á jörðunni Wsustödum innan Kjósar-sýslu 10 hundr., með 2 kúgyldum til Runólfs Gissurssonar, fyrir þau 10 hundr. sem honum tilheyra í jörðunni Hofi á Kjalarnesi, með 2 kúgyldum, dat. 9da Decembr. 1799.

15. Affals-bref Prófastsins Jóns Ormssonar á jörðunni Eystrikvestu 12 hundr. að dýrleika, með 4. kúgyldum, liggjandi innan Bardastrandar-sýslu til Kaupmans P. J. Herning, fyrir 168 rdli., dat. 27da Júlí 1799.

16. Kóngl. Confirmatión, að Ivar Stephánsson og kona hans Gudrún Arnadóttir megi behalda hins afdauda fémunum það, sem lengur lifir, dat. 29da. Martsí 1799.

17. Hierads-dómur Sýslumanns Lýðs Gudmundssonar, viðvíkjandi misklíð milli ábúanda Kellingar-dals og Dyrhóla bænda, rísandi af sjárbeit Dyrhólinga í landsplátsinu Koltúngum, dat. 26ta Júní 1797.

18. Kjøbmand Hernings Obligation for 200 Rigsdaler til Realisations-Commissionen, tinglyst den 20 Julii 1795, hvorpaa samme Commission har ladet skrive: at saavel denne Capital, som deraf svarende Rente

ere afbetalte. Paategningen er dateret 2den December 1799.

19. Andres Bjarnason lösir í Kuld og Kjøn ó-skilfenginn son sinn Bjarna Andresson, rettann lögerf-íngja epter sinn dag, dat. Brecku vid Dýrafjörd 19 Júní 1798.

20. Eptir Skipta-rettarins álýktun ad Otrardal 17 Agúsíi 1798, lösist ad þau 5 hundr. 75 al. med einu kúgyldi í jordunni Hrísdal innan Bardastrandar-sýslu, og Prestsins Vernhardar Gudmundssonar Sterfbúi tilheyrandi, skuli vera fullkominn eiginndómur Kaup-mannsins Olafs Thorlacii fyrir 42 rdli. 72 ßa.

21. Afsals-bref Helgu Gunnlaugsdóttur á 8 hundr. í litlu Eyri innan Bardastrandar-sýslu, til Kaupmanns O. Thorlacii fyrir 96 rdli. kour., dat. 4da Októbér 1799.

22. Afsals-bref Mad. Margretar Sigurdardótt-ur, samt ektamanns hennar Þórdar Brynjólfssonar, á jordunni Hreimstödum í Nordurárdal 16 hundr., samt 6 hundr. í eydi jordunni Hermundarstödum í Þverárhlíd, til Þorbjarnar Olafssonar fyrir 80 rdli. króner, dat 4da Októbr. 1797.

23. Afsals-bref Gísla Haldórssonar á Nedra-parti í Reynivöllum, liggjanda í Kálfafellsstada kirkju-sókn, 15 hundr., til Jóns Bjarnasonar fyrir 120 rdli. sp., dat. 26ta. Septembr. 1798.

24. Brygdalýsing Bergs Jónssonar á kaupi Jóns Pálssonar, á jordunni Arnholtstödum ligg-jandi í sydri Múla-sýslu, dat. 27da. Júní 1800.

25. Eiríkur Benedictsson lýsir til brygdar á ódali konu sinnar í Breidabólstad innann eystri Skaptafells-sýslu, dat. 29da J . . . 1800.

26. Köngl. Confirmation uppá Testament hjónanna Axels Þórólfssonar og Sigrídar Jónsdottur, ad hans

hans systur-sonur Þórólfur Jónsson, megi eptir þeirra dag, njóta þeirra eptirlátnu fémuna, daterað 10da. Augústí 1787. Sömuleiðis auglýsa þau að þetta Testament skuli ná til Þórólfs sáluga lífs-erfingja, sem til hans sjálfs, dat. 20ta Maí 1800.

27. Kaupmanns Peter Hansteens Obliggatíón uppá 9700 rdli. til þeirrar kónglegu íslendsku Handels Realisatións-Commissíónar, dat. 2ann Martsí 1799.

28. Kaupmaður Páll Bjørnsson Breckmann, lýsir í Kuld og Kjøn launsyni sínum Einari Pálssyni til fullkominnar arftøku eptir hans dag, dat. 15da Júlí 1800.

29. Brygdalýsing Gísla Guðmundssonar á 20 hundr. í Rángárfossi innan Móra-sýslu, og framboður hann eins marga peninga, sem nefnd jörð af Þorbyrni Olafssyni Gullsmið, hafi keypt verið fyrir, dat. 22ann Júní 1800.

30. Afsals-bref Guðmundar Gíslasonar, á jörðunni Brecku 24 hundr., liggjandi á Hvalfjarðarströnd, til Prestsins Jóns Grímssonar, fyrir 200 rdli. kour., dat. 7da, Augústí 1797.

31. Afsals-bref Sigurðar Runólfssonar á 5 hundr. í jörðunni Húsum, liggjandi innan Rángárvalla-sýslu og Kálfholts kirkju-sóknar, til Jóns Sæmundssonar, fyrir 50 rdli. kourant, dat. 12ta Augústí 1799.

32. Afsals-bref Magnúsar Helgasonar á 6 hundr. í jörðunni stóru Sandvík, innan Árness-sýslu, til Jóns Sæmundarsonar, fyrir 56 rdl. kourant, dat. 12ta. Maí, 1798.

33. Sigurður Jónsson lýsir til ekta og ættar launsyni sínum Helga Sigurðssyni, dat. 16da, Maí, 1800.

34. Maka-

34. Makaskipta-bref Hra. Stiptamtmanns O. Stephánssonar, vegna Frúr Valgerdar Jónsdóttur á 25 hundr. í jördunni Hofi á Kjalarnesi, med fylgjandi kúgyldum, til Þórólfs Þórbjarnarsonar fyrir 10 hundr. í Lángholti í Laugardœla kirkju-sókn, og 5 hundr í Grímslæk í Hjalla kirkju-sókn innan Árnessýslu, med bádum jördunum fylgjandi 5 málnýtu kúgyldum, dat. 2ann Nóvembr. 1798.

35. Afsals-bref Prófastsins Haldórs Finnssonar á hálfu Arnarbæli í Grímsnesi med tveimur kúgyldum, til Gudbrands Jónssonar, fyrir 193 rdli. 43 ßa. dat. 17da Júní 1796.

36. Afsals-bref Nicóláśar Snorrasonar á 5 hundr. í jördunni Húsum, liggiandi í Rángárvallasýslu og Kalfholts kirkju-sókn, til Jóns Sæmundssonar, fyrir 50 rdli. kourant, daterad 12ta Októbr. 1799.

37. Giafa-bref hjónanna Magnúsar Bjarnasonar og Hólmfrídar Jónsdóttur á 10 hundr. edur 42 rdlm. króner 48 ßm. í se þeirra, til fóstur-sonur þeirra Peturs Jónssonar, dat. 23ja Júní 1800.

38. Uppsögn Olafs Sigurdssonar á Cautión, sem hann hefir stillt med jördunni Fjósakoti, fyrir árlega afgift Sigurdar Olafssonar á Kjarná til Hans Majestæts, af þeim stærri Eyjafjardar-sýslu jördum, dat. 31ta Maí 1800. Þar uppá er skrifud Cautión Páls Jónssonar med eignar-jörd hans Jökli í Eyjafirdi, fyrir eins árs útgift Forpaktarans Sigurdar Olafssonar til Konúngs, af ádurnefndum jördum, dat. Aunguls-tødum, þann 27da Júní 1800.

39. Kaupmanns P. Hölters Obligatión fyrir 11,197 rdlm. 71 ßa. til þeirrar konúnglegu íslendsku Höndlunar Realisatións-Commissiónar, dat. 1ta Augústi 1799.

40. Kóngl.

40. Köngleg Confirmatíón uppá Testament hjónanna Jóns Jónssonar og Setselíu Ingemundardóttur, ad hvørt þeirra, sem lengur lifir, njóti þess afdauda eptirlátnu fémuna, dat. 29da Martsí 1799.

41. Makaskipta-bref Þórólfs Þorbjørnssonar á jordunni Æsustødum 10 hundr. ad dýrleika med tveimur kúgyldum, innan Kjósar-sýslu, til Runólfs Gissurssonar, fyrir 10 hundr. í jørdunni Hofi á Kjalarnesi, med tveimur kúgyldum, dat. 9da Decembr. 1799.

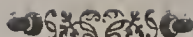
42. Affals-bref Prófasts G. Sveinssonar, eptir hafandi fullmakt á 20 hundrudum í jørdunni Ási í Hálsa-sveit og Borgarfjardar-sýslu med $2\frac{1}{2}$ kúgyldi, til Jons Olafssonar, fyrir 115 rdli. 24 ß. kourant, dat. 16da Septembr. 1797.

43 Köngleg Confirmatíón, uppá Testament hjónanna Davids Sørenssonar og Setselíu Oddsdóttur, ad hvørt þeirra, sem lengur lifir behaldi þess afdauda, eptirlátnu fémunum, som rettur erfíngi, dat. 28da Septembr. 1798.

44. Afsals-bref Prestsins Audunar Jónssonar á hálfri jørdunni Píngnesi innan Borgarfjardar-sýslu, 30 hundr. ad dýrleika, til Gudmundar Ingemundssonar, fyrir 12 rdli. kourant hvørt hundrad, daterad 21ta Júlí 1800.

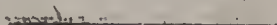
45. Afsals-bref Mad. Kristínar Bjarnadóttur, á jørdunni Midhúsum, 8 hundr. ad dyrleika, innan Knarar kirkju-sóknar, til Jóns Jónssonar á Stapa, fyrir 48 rdli. specie, daterad 20ta Júní 1800.

46. Afsals-bref Oddleifs Þorleifssonar á Lárkoti og Geiravelli í Eyrarsveit, 10 hundr. ad dýrleika, Jóns Gudmundssonar, fyrir 70 rdli. kourant, dat. 11ta Októbr. 1799.

47. Affals-bréf Jóns Jónssonar á Stapa á 15 hundr. í jördunni Knør, liggiandi í Breiduvíkurhrepp, til Sigurdar Jónssonar, fyrir 72 rdli. kourant í skipum, og 64 rdli. kourant innskrifada í reikníng hans á Arnarstapa, dat 27da Júní 1799.

48. Kaupmannana W. Petræus's og P. L. Svanes Pant-obligatión til þeirrar Kóngl. Realisatións-Commissiónar uppá 3000 rdli. D. C., dat, 3dá. April 1800.

Conforme vid Lögþíngis-Prótocollinn
vitnar
Th. Nicólaison.

